

De digitale vindene:
mot/med/flau?
- fag og politikk, til
glede og.....

- Udir: anbefalinger
- Forbrukerrådets foreslåtte tiltak
- Kunnskapsdepartementet :
Skjermbruks-
utvalget – grunnlag
for videre meldinger
og arbeid.
- Udir: råd videre

Udirs anbefaling 15.10.24

Hvordan beskytte elever mot
skadelig innhold på nett?

Begreper og ord

- UDIR
- Whitelist
- Blacklist
- JIKT
- Aldersadekvat
- Digitale læremidler
- Digitale verktøy
- Digitale ressurser

Hva er skadelig innhold?

Skadelig innhold på nett kan variere avhengig av alder og modenhet.

Det kan inkludere:

- Grov vold: Bilder eller videoer som viser voldelige handlinger.
 - Pornografisk innhold: Seksuelt eksplisitt materiale.
 - Skremmende bilder og videoer: Innhold som kan være svært skremmende eller opprørende.
 - Selvskading: Diskusjoner eller illustrasjoner om selvskading.
 - Narkotikabruk: Informasjon eller bilder som fremmer bruk av narkotika.
 - Selvmordsmetoder: Innhold som beskriver metoder for å begå selvmord.
-
- HVA MED REKLAME?

Vår plan: Færder kommune 1.-4.trinn

Intressenter

- Skoleeier
- Skoleledere
- Lærere
- UDF
- Politikere
- Elever
- Foreldre

Lister

- Felleskommunal liste
- Høring med innspill, 1.desember
- Arbeid med teknisk løsning
13.januar
- Pilot 13.jan

Forvaltning

- Forventer innspill ukentlig
- Rigg mellom teknikk og pedagogikk
- Kontinuerlig arbeid med å holde lista oppdatert

Utfordringer

Teknisk:

- Hvordan skal dette se ut praktisk på elevenes læringsbrett?

Etisk:

- Begrenser vi nå metodefriheten til lærerne?
- Hva gjør vi når vi er uenig om en side: eksempel NRK
- Hvordan sikrer vi nok åpne sider til slik at vi ikke begrenser religionsfrihet, ytringsfrihet og demokrati?
- Likhet for alle barn i Norge?
- Hvordan jobbe med kildekritikk når man ikke lengre kan ta et nettsøk/bildesøk?
- Reklame er ikke på nei-lista, men hva er aldersadekvat reklame?
- Hvor går grensa ifht for eksempel sider med donasjon?

Økonomisk:

- Ressursbruk fra rådgivere i alle norske kommuner som aller helst vil jobbe med utvikling av digitale løsninger og digital kompetanse
- Ressursbruk hos JIKT
- Kontinuerlig arbeid med å holde lista oppdatert

Pedagogiske utfordringer

- Endrer veien inn når innholdet som kan benyttes er begrenset
- Ny nettressurser må vente på godkjenning/teknisk tillates:
bremsekloss

Skjermbruksutvalget 15.november 2024

Skjermbrukutvalgets råd for aldersgruppen 6–12 år

Skjermbruk må inngå i en dag som gir nok tid til søvn, måltider, lek, skolearbeid, fysisk aktivitet, og sosialt samvær med venner og familie.

Det bør være skjermfrie soner i barnas liv både på skolen og hjemme, for eksempel i forbindelse med søvn, måltider og felles aktiviteter.

Foreldre, ansatte i skolen og andre voksne bør hjelpe barna til å oppnå en god balanse mellom skjermbruk og annen aktivitet.

Foreldre bør engasjere seg og kjenne til hva barna gjør, og hvem de møter på digitale plattformer. Det barna ser og gjør på skjermer, bør være tilpasset alder og utviklingstrinn.

Foreldre bør bruke innstillinger for foreldrekontroll og redusere varslinger på enhetene som barna bruker. Aldersgrenser for digitale tjenester og dataspill bør i hovedsak følges.

Foreldresamarbeid i regi av skolen eller FAU bør brukes til å utarbeide felles regler for skjermbruk på fritiden og etablere «skjermvettregler» om hvordan man skal oppføre seg på nett.

Foreldre bør engasjere seg i barnas digitale skolehverdag og sette seg inn i digitale skoleenheter og digitale læringsressurser.

Voksne bør være gode forbilder, og bør blant annet begrense sin egen skjermbruk når de er sammen med barn.

Foreldre bør la barna få være med på å lage regler for skjermbruk i familien, og forklare barna hvorfor det er viktig med balanse i hverdagen.

Barn bør unngå å bruke skjerm før leggetid og bør ikke ha tilgang til digitale enheter når de skal sove.

Barn bør få hjelp til å konsentrere seg om én ting på skjermen og én skjerm om gangen. Dette gjelder også på skolen. Langlesing gjøres best på papir, og skjermer bør legges bort hvis barna skal konsentrere seg om en lengre tekst.

Skjermbruk under måltider hjemme, på skolen og i skolefritidsordningen bør unngås.

•••••

Skjermbrukutvalget leverte sin utredning til regjeringen 11. november 2024. Les hele utredningen på regjeringen.no

Skjermbrukutvalgets råd til barn mellom 6 og 12 år

Gjør forskjellige ting i løpet av dagen. Husk at du trenger å bevege deg, leke, spise, gjøre ting sammen med venner og familie og sove nok.

Hvis du skal bruke skjerm, husk å ta pauser. Hvil øynene og strekk på kroppen.

Nettbrett, mobil og TV kan være gøy og underholdende, men skjermene kan også stjele tiden din fordi det kan være vanskelig å stoppe. Få hjelp av foreldrene dine til å sette på innstillinger som gjør at du ikke bruker mer tid enn du hadde tenkt.

Bli med på å lage familieregler om skjermbruk.

Fortell foreldrene dine om hva du gjør på skjermen, og si ifra til voksne hvis du ser eller opplever noe som skremmer deg eller som du synes er ekkelt.

Følg aldersgrensene på apper og spill.

Prøv å holde deg til én ting om gangen på skjermen, og én skjerm om gangen. Da blir det enklere å følge med, og du blir mindre sliten.

Ikke spis foran en skjerm. Det er bedre å snakke med de man er sammen med, og uten skjerm er det lettere å konsentrere seg om maten og kjenne når man er mett.

Les på papir og legg vekk skjermene når du skal konsentrere deg om å lese noe langt.

Ikke bruk skjermer rett før du skal legge deg. Det kan gjøre det vanskeligere å sovne og kan gjøre at du sover dårligere.

•••••

Skjermbrukutvalget leverte sin utredning til regjeringen 11. november 2024. Les hele utredningen på regjeringen.no

Nye råd fra Udir 13.desember

- **1. Bruk sikre løsninger som ivaretar personvernet**
- **2. Beskytt elevene mot skadelig innhold**
- **3. Planlegg opplæringen av elevenes digitale ferdigheter**
- **4. Prioriter opplæring i digital dømmekraft**
- **5. Bruk digitale verktøy og ressurser når det er hensiktsmessig**